

Άγιος Φιλόθεος Κόκκινος: Σάββας ο θαυμάσιος πάντρευε την αρετή με το λόγο!

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

Ο άγιος Σάββας ο Βατοπαιδινός ο διά Χριστόν σαλός και ο άγιος Φιλόθεος Κόκκινος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.

Λόγοι συστάσεως εγκωμίου

Σάββας ο θαυμάσιος προβάλλεται σήμερα ως αφορμή ομιλητικών αγώνων.

Πάντοτε βέβαια εκείνος μας παρέχει αφορμές ομιλιών, τόσο σε μας όσο και στους έξω (γιατί φαινόταν τρόπον τινά ότι εντρυφά και στολίζεται από τα δικά μου λόγια και νοήματα).

Γιαυτό και δεν είναι καθόλου παράξενο, ούτε ξένο προς τις ασχολίες μας, εάν μας προβάλλει τη μεγαλύτερη αφορμή σήμερα, τον ίδιο τον εαυτό του. Έτσι, όχι μόνο με την παρουσία του στη ζωή, αλλά και με τη μετάστασή του από τα παρόντα, θα γίνει υποκινητής για τις πιο σπουδαίες αρετές.

Παράλληλα μπορούμε να μιλήσουμε με πολλή ευκολία, και να φιλοτιμηθούμε και να καταρτιστούμε, ως συνήθως, με τις πράξεις και τα λόγια του.

Αν λοιπόν είχα απόλυτη εμπιστοσύνη στη δύναμη του λόγου μου και στο ύψος της θεωρίας μου, για να αναλάβω τέτοιο άθλημα, θα λογιζόμουν εντελώς ανόητος και παράφρων, κατά τη γνώμη μου, σε όσους σκέπτονται σωστά.

Πρώτον, επειδή ο ίδιος θα πίστευα για λογαριασμό μου ανύπαρκτα πράγματα. Και δεύτερον, έστω και αν υπερτερούσα από τους άλλους κατά πολύ στην αρετή και στην ευφράδεια, δεν θα έκανα τίποτα παραπάνω.

Διότι η προκειμένη υπόθεση υπερβαίνει τόσο πολύ την αρετή και την ευφράδεια των ανθρώπων, ώστε δεν μπορεί ούτε καν να συγκριθεί με την ίδια τη φύση του λόγου που υπάρχει σήμερα στους ανθρώπους, έστω και αν τη συγκεντρώνουμε όλη για τον παρόντα σκοπό.

Ανάμεσα στα έργα της θείας χάριτος που περιέλουσε άφθονα τον όσιο Σάββα ήταν και η υπέρ φύσιν επίγεια βιωτή και πολιτεία του. Κι αν μπορούσαν αυτά να ειπωθούν υπερφυώς με λόγους και ιστορίες, θα ήσαν θαύμα και κοινή ωφέλεια στους μεταγενεστέρους.

Μ' αυτές τις προϋποθέσεις κι εγώ πήρα θάρρος ν' αρχίσω τον αγώνα με αγαθές ελπίδες. Είμαι σίγουρος πως θα συμφωνεί κι εκείνη η θαυμάσια και φιλοσοφώτατη ψυχή του Σάββα, αφού και αυτή άλλωστε πάντρευε την αρετή με το λόγο, τα ονόμαζε τέλεια και σύμφυτη δυάδα, τα ζούσε ο ίδιος πάντοτε, και μας εκπαίδευε κι εμάς σε αυτά άριστα και ολοπρόθυμα.

Δεδομένου λοιπόν ότι ο περίδοξος βίος του είναι θαυμάσια διδασκαλία λόγου και αρετής, θα λεχθούν τα κατά δύναμη και θα προσφερθούν στους φιλοκάλους. Μα δεν θα τα πούμε με λεπτομέρεια, χωρίς να παραλείψουμε τίποτα.

Κάτι τέτοιο θα ήταν πολύ κοπιαστικό, σχεδόν αδύνατο. Κανείς δεν τα ξέρει όλα. Κι αν τα ήξερε, θα ήταν πολύ δύσκολο να πει και ν' αφηγηθεί περιληπτικά όλα τα γεγονότα, λόγω του πλήθους και του μεγέθους τους.

Γιαυτό θα αναφέρουμε τώρα μόνο όσα μπορέσαμε να μάθουμε από τα λόγια και τις πράξεις του ίδιου, ή από τα λόγια άσων τα γνώριζαν καλά, και μας τα διηγήθηκαν σωστά και αληθινά.

Ή μάλλον θα κατευθυνθούμε εκεί που ο ίδιος ο Σάββας θα οδηγήσει και θα προωθήσει το λόγο, για να πούμε όσα θα ευχαριστήσουν τελείως εκείνον.

Απόσπασμα από το βιβλίο Αγίου Φιλοθέου Κοκκίνου, "Βίος Αγίου Σάββα του Βατοπαιδινού", έκδοση Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου.